

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 711/2016
08.06.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранка Станића и Гордане Ајншпилер Поповић, чланова већа, у парници тужиоца З.М. из Б., и умешача на страни тужиоца К. д.о.о. из Н.Б., чији је заједнички пуномоћник Д.М., адвокат из Б., против тужених ГО Земун из Земуна, коју заступа Општинско јавно правобранилаштво и Републике Србије коју заступа Државно правобранилаштво, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене ГО Земун из Земуна изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4130/15 од 06.11.2015. године, у седници већа одржаној 08.06.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене Градске општине Земун изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4130/15 од 06.11.2015. године у односу на тужену Градску општину Земун.

Тужиоцу се **не досуђују** трошкови одговора на ревизију.

Образложење

Међупресудом Вишег суда у Београду П 6982/10 од 12.03.2015. године, ставом првим изреке, утврђено је да су тужена Градска општина Земун и тужена Република Србија у обавези да тужиоцу солидарно накнаде материјалну штету и то на име обичне штете и измакле користи. Ставом другим изреке, до правноснажности ове пресуде застаје са са расправљањем о износу тужбеног захтева и трошковима поступка о којима ће бити одлучено коначном пресудом.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4130/15 од 06.11.2015. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене Градске општине Земун и потврђена првостепена међупресуда у делу става првог изреке којим је утврђено да је првотужена у обавези да тужиоцу накнади материјалну штету на име обичне штете и измакле користи. Ставом другим изреке преиначена је међупресуда првостепеног суда у преосталом делу става првог изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца да се утврди да је тужена Република Србија у обавези да тужиоцу надокнади материјалну штету на име обичне штете и измакле користи.

Против другостепене пресуде ревизију је изјавила Градска општина Земун због битних повреда одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију и тражио трошкове.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 55/14), који се у конкретном случају примењује на основу члана 506. став 2. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11) и члана 23. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 55/2014) и одлучио да ревизија Градске општине Земун није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Тужена се у ревизији позива на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. тачка 12. ЗПП. Позивање тужене на наведену битну повреду одредаба парничног поступка је погрешно, с обзиром на то да чланом 407. став 1. тачка 2. ЗПП, је прописано да ревизија може да се изјави због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 6, 8, 10. и 11. тог закона, под условом да су истицане у жалби, односно да су учињене у поступку пред другостепеним судом. Из наведеног произлази да се ревизија не може изјавити због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП.

Према утврђеним чињеницама, тужена општина овластила је ЈП „ЗИПС“ да у њено име и за њен рачун расписе конкурс за прикупљање писмених понуда за уступање права градње пословног центра који би се налазио у Земуну на ..., површине 200 м² према идејном пројекту који је урадила Општина. Конкурс је објављен у листу „Земунске новине“ од 20.03.1999. године. У конкурс су били набројани општи услови међу којима и да се објекат гради према идејном пројекту који је израдила општина Земун. Тужилац је као најбољи понуђач на конкурс дана 11.05.1999. године закључио са ЈП „ЗИПС“ као даваоцем локације, уговор о додели локације ради изградње пословног објекта привременог карактера на основу кога му је додељена локација за заузеће јавне површине ради изградње локала на ... у Земуну испред броја ..., ... и ... на делу катастарске парцеле ... КО Земун. Тужилац је у складу са закљученим уговором уплатио таксу на име закупа објекта општини, а уговором се обавезао да објекат постави у свему у складу са урбанистичко-техничким пројектом који је био саставни део конкурса. Решењем тужене општине од 25.07.2000. године тужиоцу је одобрено привремено заузеће јавне површине на неодређено време за постављање привременог објекта типа ММО. Дана 06.10.2000. године тужилац је са туженом Општином закључио уговор ради обезбеђења инвестиције изградње локала на Тргу победе, којим се Општина обавезала да, у случају доношења решења о рушењу локала исплати тужиоцу накнаду за уложена средства. Чланом 3. Уговора констатовано је да су се уговарачи споразумели да на дан закључења уговора

вредност инвестиције износи 6.244.000,00 динара. Правноснажном пресудом Четвртог општинског суда у Београду П 1611/02 од 25.03.2005. године одбијен је тужбени захтев Општине да се утврди ништавост уговора од 06.10.2000. године. Републички грађевински инспектор је поступајући по службеној дужности, по претходно извршеном инспекцијском увиђају 12.08.1999. године донео решење којим је наложено инвеститору туженој Општини и одговорном лицу М.М. да поруше бетонску цоклу, зидове и кровну конструкцију пословног објекта величине у основи 6x18 м, на ... у Земуну. Након што је тужилац поднео предлог за повраћај у пређашње стање јер је поступак вођен без његовог сазнања, Министарство грађевине РС – Грађевински инспектор донео је решење од 10.01.2000. године којим је тужиоцу наложено да поруши изгрђене пословне објекте на Тргу победе јер за објекте није прибављена грађевинска дозвола. Жалба против овог решења није задржавала његово извршење. Из записника о инспекцијском прегледу Министарства грађевине од 10.01.2001. године, који је грађевински инспектор сачинио након више излазака на терен и увида у документацију, произлази да су објекти изграђени према главном пројекту адаптације ... који је израдила Е.т. на ком пројекту је као инвеститор наведена Општина Земун, за објекте није прибављена грађевинска дозвола, а објекти се налазе у старом језгру Земуна који је проглашен за споменик од великог значаја и који је у надлежности Министарства грађевине. Градска општина Земун, одељење за грађевинско комуналне послове је решењем од 21.12.2000. године поништила своје раније решење од 25.07.2000. године којим је тужиоцу одобрено привремено заузеће јавне површине на неодређено време за постављање привременог објекта типа ММО, јер тужилац није подигао мањи монтажни објекат већ зидани објекат. Против тог решења тужилац је изјавио жалбу која је одбијена решењем ГО Земун од 21.12.2002. године, а против тог решења је тужилац покренуо управни спор, па је пресудом Окружног суда у Београду У. 46/2003 од 20.02.2003. године поништено решење од 21.12.2002. године због тога што Градска општина Земун није била овлашћена да мериторно одлучи о жалби тужиоца. Тужилац је жалбу изјавио и против решења Министарства грађевине од 10.01.2000. године која је одбијена решењем административне комисије Владе Републике Србије од 15.05.2001. године а које је поништено пресудом Врховног суда Србије У 2511/01 од 05.06.2001. године. У поступку обезбеђења поступка који се водио по предлогу тужиоца пред Четвртим општинским судом у Београду Р 109/01 обављено је вештачење од стране вештака грађевинске струке који је констатовао врсту материјала и изградњу објекта као и у којој мери је тужилац изградио објекте у складу са урбанистичко-архитектонском документацијом.

На утврђено чињенично стање правилно су нижестепени судови закључили да су испуњени услови из члана 374. ЗПП за доношење међупресуде и правилно утврдили постојање основа тужбеног захтева тужиоца за накнаду штете у односу на тужену Градску општину Земун.

Предмет спора у овој парници је основаност захтева тужиоца за накнаду штете коју је претрпео услед пропуштања тужене Градске општине Земун да прибави одговарајуће одобрење за изградњу од стране надлежних државних органа, с обзиром на то да су радови извођени на ... у Земуну (у старом

језгру Земуна) и да наведени простор представља културно добро, односно споменик културе по решењу Завода за заштиту споменика културе Града Београда од 19.05.1965. године.

Тужена општина је према утврђеним чињеницама овластила ЈП „ЗИПС“ да у њено име и за њен рачун распише конкурс за прикупљање писмених понуда за уступање права градње пословног центра који би се налазио у Земуну на Конкурс је објављен у листу „Земунске новине“ од 20.03.1999. године. Као најбољи понуђач на конкурс, тужилац је 11.05.1999. године закључио уговор са ЈП „ЗИПС“ као даваоцем локације о додели локације ради изградње пословног објекта привременог карактера, уплатио је таксу на име закупа објекта Општини и обавезао се да објекат постави у складу са пројектом који је био саставни део конкурса. Тужиоцу је решењем општине од 25.07.2000. године одобрено привремено заузеће јавне површине на неодређено време за постављање привременог објекта типа „ММО“. Тужилац је испунио све услове који су били постављени конкурсом, тужена Општина није имала никакве примедбе на његову документацију, нити из изведених доказа проистиче да је тужилац пропустио да на било који начин поступи супротно условима из конкурса. Тужена је шта више дана 06.10.2000. године са тужиоцем закључила уговор ради обезбеђења инвестиције и изградње локала на Тргу победе, којим се тужена Општина обавезала да у случају доношења решења о рушењу локала исплати тужиоцу накнаду за уложена средства.

Неосновано у ревизији тужена истиче да тужилац није поступио у складу са решењем, већ је одступио од издатог одобрења и изградио зидани објекат од чврстог материјала за чију изградњу му је била потребна грађевинска дозвола, коју је издавао друготужени Република Србија. Из утврђених чињеница произлази да је грађевински инспектор Министарства грађевине након више излазака на терен и увида у документацију, сачинио записник 10.01.2001. године, и утврдио да су објекти изграђени према главном пројекту адаптације Трга победе који је израдила Е.т. а као инвеститор наведена Општина Земун, да за објекте није прибављена грађевинска дозвола, а да се објекти налазе у старом језгру Земуна који је проглашен за споменик од великог значаја и који је у надлежности Министарства грађевине. Пре инспекцијског прегледа Министарства грађевине од 10.01.2001. године, урбанистички грађевински инспектори су дана 23.03.1999. године након увида у Општинској управи Општине Земун, наложили инвеститору Општини Земун и извођачу И.к.и. као и одговорним лицима да обуставе даље извођење радова на реконструкцији Трга победе у року од једног дана и да се од Министарства грађевине, као надлежног органа, прибави урбанистичка дозвола и одобрење за изградњу у року од 60 дана. Тужиоцу је по основу његовог захтева за мањи монтажни објекат тужена Општина решењем од 25.07.2000. године одобрила привремено заузеће јавне површине на неодређено време, а након изградње објекта (локала) решењем од 10.08.2000. године одредила кућне бројеве за наведене привремене објекте уз напомену да је решењем утврђена и комунална такса, односно такса за коришћење простора на јавним површинама у пословне сврхе коју је тужилац и платио. За предметне објекте – локале дата је сагласност ЈКП за прикључке на примарне инфраструктуре, водовод, кишну и

фекалну канализацију, електро развод, инсталације, као и телефон. Из наведених чињеница, правилно су нижестепени судови закључили да је тужилац урадио све оно што се од њега очекивало, како у складу са условима прописаним конкурсом, тако и накнадно прибавио сва одобрења и прикључио се на електромрежу, канализациону, водоводну и остале мреже, те да на његовој страни није било никаквих пропуста, а како се то неосновано у ревизији тужене истиче. Насупрот наводима у ревизији тужена Општина је пропустила да тужиоцу обезбеди сву потребну документацију неопходну за извођење грађевинских радова у складу са законом, јер из утврђених чињеница произлази да тужилац није био у обавези да ову документацију прибави. Пропуштањем тужене Општине да предузме све радње и прибави целокупну документацију која је тужиоцу била неопходна за извођење радова, дошло је до рушења спорног објекта, чиме је тужиоцу причињена штета, за коју сноси одговорност тужена Градска општина Земун, како то правилно закључују нижестепени судови.

Тужена Градска општина Земун у спорном временском периоду када се објекат градио није истакла примедбе на објекте које је тужилац градио, нити на одступања од пројекта који је тужена Градска општина Земун усвојила, а по којем је тужилац изводио радове. Након завршене изградње спорних објеката – локала, тужена је тужиоцу својим решењем одредила кућне бројеве на свим локалима, јавно комунално предузеће је дало сагласност за прикључке на инфраструктуру, па је без утицаја на правилно донете одлуке нижестепених судова указивање тужене да је тужилац одступио од пројекта и самим тим од онога нашта се обавезао. У конкретном случају, пропустом тужене Градске општине Земун да прибави адекватну документацију тужиоцу за извођење радова, а потом пропуштањем да врши адекватан надзор над самом изградњом и евентуалним одступањем од пројекта, те у коначном доношењу решења којим су тужиоцу одобрени кућни бројеви на самим локалима и прикључак на инфраструктурну мрежу, тужена је пропустила да поступа у складу са својим обавезама прописаним законом и својим радњама проузроковала штету тужиоцу, како то правилно закључују нижестепени судови. Правилан је закључак нижестепених судова да евентуално одступање тужиоца од пројекта изградње другачијих објеката од оних који је био обавезан да изгради у складу са пројектом може бити од утицаја само на врсту и висину штете коју је евентуално претрпео, а с обзиром на то да накнада штете се може досудити само за онај део који је изграђен у складу са пројектом а не и у односу на онај део где је тужилац евентуално одступио од датог пројекта.

Неосновано је истицање у ревизији тужене да од исхода управног поступка, а који до сада није окончан, зависи основаност основа тужбеног захтева тужиоца у односу на ревидента. Првостепени суд је утврдио све релевантне чињенице за доношење одлуке о основаности основа тужиоца за накнаду штете, па на основу тако утврђених чињеница у првостепеном поступку, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су међупресудом утврдили постојање основа тужиоца на накнаду штете.

Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. ЗПП,
одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**